

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **MUDr. V. P.**, bývajúcej vo _____ V., _____ proti _____ žalovanému **MUDr. J. P. V.**, bývajúcemu v P., zastúpenému JUDr. Martinou Fabianovou, advokátkou so sídlom v H., Hencovská 2043, **o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 3C/112/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19.januára 2012 sp.zn. 15Co 125/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 1. marca 2011 právoplatným dňa 25. marca 2011 č.k. 3C 3/2005-248 zastavil konanie o žalobe žalobkyne ohľadom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k parcele č. 585 o výmere 229 m² v zmysle § 96 ods. 1 O.s.p. z dôvodu späťvzatia žalobného návrhu v tejto časti. Vo zvyšku súd žalobu vylúčil na samostatné konanie.

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 15. júla 2011 č.k. 3C 112/2011-12 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. X., k.ú. H. ako parcela č. 302 - zastavaná plocha o výmere 1565 m², parcela č. 303 - záhrada o výmere 175 m², parcela č. 304/1 - orná pôda vo výmere 1096 m², parcela č. 304/2 - orná pôda o výmere 946 m², ako aj rodinnému domu súpisné číslo 2022, postaveného na parcele č. 302 a toto vyporiadaval tak, že parcelu č. 302 - zastavaná plocha

o výmere 1565 m², parcelu č. 303 - záhrada o výmere 175 m², parcelu č. 304/1 - orná pôda vo výmere 1096 m², ako aj rodinný dom súpisné číslo 2022, postavený na parcele č. 302 prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného s tým, že tohto zaviazal vyplatiť žalobkyni za jej podiel 7.736 € do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal nehnuteľnosť parcelu č. 304/2 - orná pôda o výmere 946 m², zapísanú na LV č. X., k.ú. H. s tým, že táto je povinná zaplatiť žalovanému za jeho podiel 2.683€ do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobkyni a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu na účet Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, každému z nich po 169 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Svoje rozhodnutie po právnej stránke oprel súd prvého stupňa o ustanovenia § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 až 3, § 149 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ,,). Na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi účastníkmi nedošlo k vyporiadaniu bezpodielového spoluvlastníctva v zákonnej trojročnej lehote po jeho zrušení ani dohodou, ani rozhodnutím súdu, preto boli sporné nehnuteľnosti v podielovom spoluvlastníctve účastníkov konania. Súd uskutočnil vyporiadanie podielového spoluvlastníctva kombináciou rozdelenia veci s prikázaním za jej primeranú náhradu. Vzal do úvahy skutočnosť, že žalovaný jemu prikázané parcely užíval a staral sa o ne, žalobkyňa zase užívala a starala sa o parcelu č. 304/2. Neakceptoval návrh žalovaného na užívanie polovice rodinného domu žalovanou nakoľko, žalobkyňa s takýmto riešením nesúhlasila a neboli u nej ani splnené predpoklady účelného využitia veci, ako aj s ohľadom na vzájomné vzťahy účastníkov konania ako bývalých manželov. Súd I. stupňa konštatoval, že žalovaný nepredložil žiadne potvrdenie o vyporiadaní spoluvlastníctva, ani nepreukázal, že finančné prostriedky, ktoré mal žalobkyni poskytnúť po rozvode manželstva, boli určené na účely vyporiadania spoluvlastníctva. Cenu sporných nehnuteľností súd určil na základe znaleckého posudku Ing. M. O. č. 158/2007, parc. č. 304/2 ohodnotením na sumu 107.751,60,-Sk (3.576,70 €), ostatný majetok na sumu 932.248,40-Sk (30.944,96 €). Keďže k dotknutým nehnuteľnostiam bol žalovaný zapísaný ako podielový spoluvlastník pod B/1 v podiele ½ a pod B/2 boli obaja účastníci zapísaní na podiel tiež v ½, súd vychádzal z toho, že spoluvlastnícky podiel žalovaného predstavuje ¾ a žalobkyne ¼. Preto uložil žalobkyni povinnosť vyplatiť žalovanému za prikázaný spoluvlastnícky podiel sumu 2.682,53€ zodpovedajúcu ¾ z hodnoty prikázanej veci (3.576,70 €) a žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni za prikázaný spoluvlastnícky podiel sumu 7.736 € zodpovedajúcu ¼ z hodnoty nehnuteľnosti prikázanej žalovanému 30.944,96 €. O trovách konania štátu rozhodol podľa

§ 148 ods. 1 O.s.p. a zaviazal účastníkov na úhradu polovice sumy z vyúčtovaného znalečného. O trovách konania súd rozhodol podľa § 151 ods. 3 O.s.p.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 19. januára 2012 sp.zn. 15 Co 125/2011 na základe odvolania žalovaného napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 O.s.p.). Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, ktorý považoval za správny a v celom rozsahu sa s ním stotožnil. Odvolací súd mal zato, že rozhodnutie okresného súdu bolo zákonné a vecne správne, poukázal na správne dôvody aj spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva medzi účastníkmi prikázaním veci za náhradu v takom pomere a rozsahu, ako o tom rozhodol súd prvého stupňa. Konštatoval, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne nové okolnosti ani námietky, ktoré by spochybnili správnosť napadnutého rozhodnutia a neprodukoval žiadne dôkazy na preukázanie skutočnosti, že žalobkyni vyplatil jej podiel, resp. že došlo k ich vzájomnému vyporiadaniu.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie (č.l. 88) doplnené podaním jeho právnej zástupkyne zo 4. novembra 2013 (č.l. 257). V dovolaní rozsiahle opísal skutkové okolnosti prejednávanej veci a opätovne tvrdil, že so žalobkyňou v roku 1989 uzatvoril dohodu o vyporiadaní spoluvlastníctva dotknutých nehnuteľností (dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov) a na jej základe žalobkyni vyplatil dohodnuté finančné prostriedky za jej podiely na spoločnom majetku. Svoje dovolanie zdôvodnil dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., ktorý konkretizoval vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Vytýkal súdu prvého stupňa, že vo veci bolo vytýčené iba jedno pojednávanie dňa 15. júla 2011, ktorého sa on ani jeho právny zástupca nezúčastnili, pretože mu nebolo doručené predvolanie na pojednávanie i keď sa ho chcel osobne zúčastniť. Súd na tomto pojednávaní rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky a tým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolateľ tiež poukázal na skutočnosť, že v priebehu odvolacieho konania v písomnosti z 11. októbra 2011 uviedol, že sa bude obhajovať sám a v liste z 25. novembra 2011 adresovanom JUDr. K. uviedol, že sa cíti byť schopný obhajovať aj sám. Vzhľadom k tomu, že každý úkon je potrebné posudzovať podľa jeho obsahu, týmto spôsobom vypovedal plnomocenstvo dané vtedajšiemu právnenému zástupcovi JUDr. M. K.. Z tohto dôvodu už v čase doručovania rozsudku odvolacieho súdu nebol zastúpený právnym zástupcom a rozsudok mal byť doručený priamo jemu. Keďže sa tak nestalo, nemohol tento rozsudok nadobudnúť právoplatnosť a rozsudky oboch súdov trpia

vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Preto žiadal, aby dovolací súd podľa § 243b ods. 2, 3 O.s.p. napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa ponechala posúdenie dôvodnosti podaného opravného prostriedku na úvahu dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), ešte pred tým, než by pristúpil k posúdeniu opodstatnenosti dovolania a než by sa napadnutým rozhodnutím zaoberal z hľadiska jeho vecnej správnosti, skúmal najskôr, či účastník konania podal dovolanie v zákonom určenej lehote.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal, že v priebehu odvolacieho konania odvolal plnomocenstvo dané vtedajšiemu právnenému zástupcovi JUDr. M. K. a napriek tomu mu okresný súd nedoručil rozsudok odvolacieho súdu, ktorý doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

Odvolanie plnomocenstva účastníkom alebo jeho výpoveď zástupcom sú voči súdu účinné, len čo mu ich účastník alebo zástupca oznámili; voči iným účastníkom konania sú účinné, len čo im ich oznámil súd. (§ 28 ods. 3 O.s.p.)

V zmysle § 41 ods. 2 O.s.p. každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Vyššie citované ustanovenia § 41 ods. 2 O.s.p. predstavuje interpretačné pravidlo pre právnu kvalifikáciu úkonov urobených účastníkmi konania v tých prípadoch, keď je úkon nesprávne pomenovaný, respektíve jeho označenie sa nezhoduje s obsahovými prvkami požadovanými pre daný procesný úkon hypotézou procesnoprávnej normy, ale napĺňa obsahové znaky iného procesného úkonu, a to tak, že ho súd posudzuje podľa jeho skutočného obsahu prejaveneho navonok. To znamená, že každý úkon sa musí posudzovať z objektívneho hľadiska, t.j. podľa toho ako sa tento úkon javí navonok i keď by to nezodpovedalo skutočnej vôli účastníka konania. „Súd totiž nemôže určitému úkonu dávať iný význam, než ktorý zodpovedá obsahu úkonu, jeho vnútornej skladbe, logike, zvolenej argumentácii, v úkone použitým výrazovým prostriedkom a celkovému zmyslu úkonu

účastníka, a to ani v prípade, že došlo k omylu vo vôli účastníka konania a rozporu medzi skutočnou, objektívne prejavenu vôľou a vnútornou, zamýšľanou vôľou účastníka *.(z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. 10. 2010, sp.zn. 3 Cdo 128/2010).*

Žalovaný udelil plnomocenstvo na zastupovanie v konaní JUDr. M. K., advokátovi, ústne do zápisnice na pojednávaní konanom dňa 16. mája 2005.

Dovolateľ vo svojom dovolaní tvrdil, že odvolal plnú moc udelenú jeho právnenému zástupcovi JUDr. M. K., a to podaním z 11. októbra 2011 adresovaným Okresnému súdu Vranov nad Topľou, v ktorom uviedol, že sa bude obhajovať sám a nepotrebuje advokáta. Obsah tohto vyjadrenia však nezodpovedá procesnému úkonu - oznámenia účastníka voči súdu v zmysle § 28 ods. 3 O.s.p., že z jeho strany došlo k odvolaniu plnej moci. I keď občiansky súdny poriadok nemá ustanovenia, ktoré by vyžadovali pre tento procesný úkon špeciálne náležitosti, musí daný procesný úkon zodpovedať požiadavkám určitosti a zrozumiteľnosti tak, aby súdu bolo zrejmé, čo účastník týmto procesným úkonom sleduje (§ 42 ods. 3). Zo žalovaným použitej formulácie nie je možné konštatovať, že išlo o platné odvolanie plnej moci udelenej advokátovi. Inými slovami ak účastník vyjadrí svoju vôľu obhajovať sa sám, to ešte neznamená, že súčasne prejavil svoju vôľu ukončiť zmluvný vzťah so svojím právneným zástupcom. Rovnako ak uvedie, že nepotrebuje advokáta, nemožno z tohto prejavu vôle vydedukovať, že svojmu advokátovi plnú moc odvoláva, pokiaľ tak neurobí výslovným prejavom vôle, z ktorého vyplynie, že zástupca už nie je ďalej oprávnený robiť v konaní procesné úkony v jeho mene. Okrem toho dovolací súd nemôže tento úkon žalovaného posúdiť izolovane bez zohľadnenia jeho následných úkonov, ktoré sú v priamom rozpore s jeho tvrdením o odvolaní plnej moci a ktoré sa v tomto kontexte javí ako účelové, nakoľko žalovaný si bol vedomý oneskoreného podania dovolania. V liste z 25. novembra 2011 adresovanom JUDr. K. (č.l. 55 spisu) dovolateľ žiadal právneho zástupcu o poskytnutie informácií týkajúcich sa podaného odvolania a tiež požadoval, aby bol prítomný na pojednávaní pred odvolacím súdom, uvedené podanie však neobsahovalo žiadnu zmienku o ukončení dohody o zastúpení zo strany žalovaného. To, že v tomto podaní uviedol, že sa cíti byť schopný aj sám obhajovať, mohlo rovnako znamenať len toľko, že chce byť osobne vypočutý odvolacím súdom, nie však že netrvá na ďalšej účasti svojho zástupcu v tomto konaní. Ďalej z obsahu listu JUDr. K. zo 6. marca 2012 (na č.l. 225 spisu) adresovanom žalovanému je celkom zjavné, že žalovaný aj naďalej žiadal od právneho zástupcu poskytovanie právnej pomoci a ten mu túto právnu pomoc poskytol a navrhol žalovanému

možné ďalšie riešenia v tejto veci, čo je v priamom rozpore s jeho súčasným tvrdením v dovolaní, že plnú moc tomuto právnenému zástupcovi odvolal. Z obsahu spisu vyplýva, že okresný súd doručil rozsudok odvolacieho súdu právnenému zástupcovi žalovaného dňa 25. januára 2012, pričom žalovaný uvedenú skutočnosť nejakým spôsobom nenamietal, a to ani vo svojom dovolaní, urobila tak až jeho právna zástupkyňa v doplnení dovolania. Z týchto dôvodov mal dovolací súd zato, že procesné zastúpenie žalovaného JUDr. M. K. na základe zmluvného zastúpenia v čase doručovania rozsudku odvolacieho súdu naďalej trvalo a rozsudok bol v súlade s § 49 ods. 1 O.s.p. účinne doručený tomuto právnenému zástupcovi, a teda i žalovanému.

Dovolací súd pri posudzovaní včasnosti podania dovolania žalovaným vychádzal z ustanovenia § 240 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

V zmysle ustanovenia § 240 ods. 2 O.s.p., zmeškanie lehoty na podanie dovolania podľa odseku 1 nemožno odpustiť. Lehota je však zachovaná, ak sa dovolanie podá v lehote na odvolacom alebo dovolacom súde.

Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.).

Ako vyplýva zo spisu rozsudok Krajského súdu v Prešove z 19. januára 2012 sp.zn. 15 Co 125/2011 bol doručovaný právnenému zástupcovi žalovaného poštou. Z doručienky, ktorá je pripojená k pokynu na doručenie tohto rozhodnutia (č.l. 77 spisu) vyplýva, že právny zástupca žalobkyne aj právny zástupca žalovaného prevzali doručované rozhodnutie osobne dňa 25. januára 2012.

Doručením rozsudku odvolacieho súdu všetkým účastníkom konania nadobudlo toto rozhodnutie právoplatnosť (§ 159 ods. 1 O.s.p.). V nadväznosti na vyššie uvedené ustanovenia treba vychádzať z toho, že jednomesačná lehota zákonom vymedzená na podanie

dovolania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) začala v danom prípade plynúť 25. januára 2012, kedy napadnutý rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť, a jej koniec pripadol na sobotu 25. februára 2012, pričom posledným dňom lehoty bol najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods.2 O.s.p.), t.j. pondelok 27. februára 2012.

Pokiaľ dovolateľ, ako to vyplýva z podacej pečiatky na poštovej obálke, v ktorej bolo dovolanie doručené (č.l. 88 spisu), podal dovolanie na poštovú prepravu až 12. septembra 2012, urobil tak oneskorene.

Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky oneskorene podané dovolanie žalovaného odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa dovolaním z hľadiska jeho procesnej prípustnosti (§ 237 O.s.p. a § 238 O.s.p.), ani opodstatnenosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a tiež preto, že žiadne trovy jej podľa obsahu spisu nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. augusta 2014

JUDr. Vladimír M a g u r a, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová